

ABONAMENTU

In oraș | In districte.
 Pentru un an 24 | 30 lei.
 Pentru ½ an 12 | 15 —
 Pentru trei luni 7 | 8 —
 Ori ce Abonament neînsorât de valoare se refuză.

Abonamentele se facă numai de la 1 și 15 și le fie cărei luni.

Episolele nefrauicate se refuză și articoli nepublicați se ardă.

Pentru rubrica inserțiunii și reclame Redacțunea nu este responsabilă.

TELEGRAPH

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

Pentru abonamente, reclame și anunțuri, a se adresa la Typographia Națională, strada Academiei No. 24.

BUCURESCI, 8 IANUARIU

Diarul Noue-Freie-Presse, — dându-se săma despre desbaterile ce se urmăreau înaintea judecății vieneze, cu ocazia procesului ce s'a intentat D-lui Offenheim, unul din concesionarii căilor noastre ferate, relativ la buna și leala sa conduită pentru dobândirea concesiunii de la guvernul român și, în speciale, pentru linia Sucava Iași-Roman, — a ruptu velul misterios ce acoperea, până acum, această concesiune atât de multă îmbrățișată și susținută de puternicii țărănești. Rumore publică, care striga că s'a săvârșit hoție cu darea acestei întreprinderi, era înăbușită de omenești oficiași și preșa guvernamentală o atribuia, ca după obiceiul, numai opoziției sistematice ce se face guvernului ordinii.

Ce se va putea responde înseamnă astăzi, cându-prevenitul Offenheim, producându-înaintea juțiștilor scrisorile Baronului de Herz, Directorul Băncii Române, a dovedit că a datu mită D-lui P. Mavrogheni, ministrul de finanțe, și că, prin mijlocirea sa, a cumpăratu și alți înalți funcționari, felicitându-se de reușita acestei afaceri?

In facia acestor săptămâni de pipăite, ce mai remâne partitului ordinei și guvernului său spre a pune la adăpostire onoarea sa? Nimic, de cătă convingerea de nepeșere. Nu său adusă, înaintea Camerii din délul Mitropolit, contra D. P. Mavrogheni, sentințe pronunciate subiectul Domnului regulamentului de dincolo de Milcovă, din care resultă că D. Mavrogheni a delapidat banii publici, și totuști, și atunci, D. P. Mavrogheni, acestuiscusită banchieru, a continuat să se bucură de înalta incredere, fără ca colegii săi să se sfîrșească de a se aşeza lângă dânsul, pe acelasi bănci, împărtășindu cu acestu personaj, atât de stimat de opinione publică, responsabilitatea solidară a actelor lui? Nicăi o detă acestu adagiul, „spunem cu cine te aduni ca să și declară cine ești,” n'a probat adevărata lui semnificație ca în aceste împrejurări. Luerurile se voru petrece acum, ca și atunci. Intr-o țără unde hoția este ridicată până la cultură pentru aceia carițățință în mâinile lor destinate ei, lesne este de înțeles că nu poate fi altfel! Intr-o țără, în care fiecare din aceia ce jocă rolurile cele mai importante și se bucură de încrederea cea mai absolută, decă aru sosi un moment ca să fie constrânsă să da conturi, cum și printr-o mișcare a să devenit proprietari și capitaliști, aru si puști în neputință de faptă a justifica mișlocele onorabile de achizițione, este naturalu a se protege reci-

proctă și a se sili să face să stergă crimele prin puterea de care dispune: corbă la corbă nu scote ochii!

La 1872 în Bruxelles, unu funcționar, amestecat ca D. Mavrogheni în nisice speculaționiști frauduloși și ruinători pentru Belgia, se numesce într-o funcție importantă de ministerul reacționar. Cei care se aduce în cameră. Guvernul avea majoritate, deși minoritatea avea cu ea dreptatea și forța națională. Astăzi primarul, în capul gardei naționale, merge la Palatul regal, arătă regelui degradarea în care a căzut guvernul și cere dimisiunea ministrului.

Ministerul este schimbări pe data! Dreptatea triumfă; o satisfacție se dă naționali.

La noi singurul ministrul de finanțe se dovedește compromis în afaceri scandalose și ruinătoare pentru țără și n-am văzut până acum nici o dispoziție luată. Ce face D. Primarul, care este unu omu onestu? Dusu-să la Palat — fără gardă — se cărea tronul a usa, imediat, de dispozițiunile art. 101 din Constituția din 1-iulie 1866 și a trimite înaintea Inaltei Curți de Casăție și Justiție pe D. Mavrogheni, sub prevenția stabilită că, în cuaitate de Ministru de Finanțe al României, a luat mită de la concesionarul Offenheim, tolerându-l să se înțelege de a face lucrări, în prejudiciul acestuia necrociță teră pe care jafurile au redus-o în sapă de lemn, ca în casul acesta Ministerul public, în virtutea ultimului aliniat de subiectul articolu din Constituția noastră, să căre pentru D. Mavrogheni aplică art. 141 din Codicile penale, care prescrie pedepsa închisorii de la două până la trei ani, amendă și escluderea din funcția publică? Acesta aru fi singurul paliativ care aru contribui să facă, unu momentu, a nu se nimicni, cu desăvârșire, demnitatea națională. Si cându-săru susține că totă aceste sgo-mote nu suntă de cătă o pură învenție, de cătă calomniă respinsă de mituitorii a chemă în judecata pe D. Baron de Herz ca se probează, înaintea justiției, ceia ce a arătat prin scrisorile săle D-lui Offenheim. Din nenorocire însă, pentru țara noastră, care este representată prin mituitorii, denuncierile Directorului Băncii Române se vedu a fi adevărate, fiind că în mai multe ședințe consecutive s'a discutat afacerea Offenheim în Vienna și cei din tēi cari au fostu încințați despre cele ce se desfășurau înaintea justiției vieneze, neapăratu a fostu D. P. Mavrogheni, ministrul de finanțe, fiind-

că D. M. Cogălnicenă, în cuaitate de martor, cu căteva țile înaintea sârbătorilor, a fostu chiamat la biroul judicătorului instrucțor, d. Zenidis, însărcinat în urma unei comisiuni rogatorii din Viena, a lăsat depozitările săle relativmente la acăstă onorabilă întreprindere. Mai multu de cătă atâtă! Înaintea Tribunalului din Viena s'a datu citire scrisorii D-lui D. Ghica către președinte, prin care intervinea cu autoritatea sea de președinte alu Parlamentului român și președinte universali, în favoarea cusrului său, onorabilu d. Baron de Herz. Este evidentă, deși, că deca mituitorii d-lui Offenheim s'ară să credutu osenă, aru și protestatul celu puțin! — Colonele acestui diar nu ne permit să intrăm astăzi în totă amănuntele acestui proces, care va imprima petele desonoriște pe fruntea României, deca din nenorocire vomu să judecați de opinia europeană, dupe purtarea, caracterul și moralitatea celor ce suntu în capul administrației noastre! — Desbaterile în adevărul nu crătu nimică, și desonorează, aprobulu au fostu aruncate directă și indirectă în fața celor mai înalte personaje care se găsesc pe trepte scării herăhice ale guvernului de astăzi. — Intr-unu cuvântu, nici o detă, chiaru subțiri Fanarioși, țera n'a fostu mai multu insultată de cătă în aceste timpi, în care română, cu dreptu cuvântu, dupe sacrificiile ce au făcutu, erau în dreptu a crede în realitatea demnității lorii naționale!

Se dăm aci pentru aici unu micu estrasu din două ședințe, de la 12 și 13 Ianuarie, asupra acestui importantu proces, rămăindu a publica altele în numerile viitoare.

Neue-Freie-Presse începe darea de săma astăzi.

Sedinta de la 12 Ianuarie.

«In privința punctului alu VIII, relațile voru fi de mare interesu în cercuriile comerciale, fiind că președintele a adus la cunoștința publicului acte confiscate de cea mai intimă confidență.

Intr-unu responsu, acusatul a lăsatu deprinderea sea liniștită și a căzut. Într-o escitare nerănosă așa de mare, în contra procurorului, în cătă a trebuitu în urmă să și căre scuse de la președinte.

Intr-adevăr, actele trebuie se fi fostu de cea mai mare importanță, căci etă ce cetimă în același diar.

Președintele citește o scrisoare a D-lui Herz, către Offenheim, cu data din București, în care dice:

«Ești amu aci o însărcinare foarte delicată și te rogă, în interesul amandurora, ca se certifică Băncii ca du să nu fiu respunzătorul pentru întrebuișarea baniilor puști la dispoziția mea. Afacerea

ANNUNCIURI

Liniu mică pe pagina a IV. 15 bani
Reclame pe pagina III. 1 leu
II. 2 leu
I. 3 leu

Pentru Francia: se priimesc anunțuri și reclame la D-nu Engene Orain rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria și Germania, la D-an Philipp Löb, Wien Reichsrathspalatz Nr 2

Pentru Londra la D-nul Eugène Mioud 81 Fleet Street, E. C.

cu Mavrogheni s'a datu pe faci și de aceea amu preferat ca s'o trece oficialu în registrele noastre, fiind că chiar și Mavrogheni nu se jenează să disponă înșele, de asemenea lucruri. În negociațile mele ulterioare voi pune pe cecurile mele literă inițială a priimitorului respectiv și voi cănta, pe cătă va fi cu puțină, că se-mi procură și chitanță. Cu totă acestea, de către unu său altu aru refuza să dea chitanță, ești trebue să mă mulțumesc și cu aceasta.

Pe Gueldry și pe Jore i-am invitat prin Mavrogheni ca se vie la mine. Grădovits stăruște pentru cel 2000 galben și a făcut o gură foarte mare asupra prunerii mele ca se-lu reducă la 20,000 franci. Aș uitat pe două înșă cari, cu totă acestea, să dreptul (anspruch) ca să nu fie trecuș cu vederea: Cociu cu 5000 franci și Winterhalder cu celu printru 5 bonuri rare și Psovo (?). De acestu din urmă vei avea de mai multe ori trebuință; elu este unu bietu serimanu (Armer Theufel) și onorabile până la exagerație.

In ceea ce se atinge de simțimenterile mele, cându-văd și negi pe albă în reșita sicură în privința căstigului de multă dorită, mi se păru că mă așu la sfîrșitul țilelor mele, așa de puțină amu creșutu ești cună anu mai naște în realizarea aceasta. Pentru prima oară ești în preună cu tine puiu mănu să urmăriști și d'acea smi facu o induito plăcere ca să și aducă căldurosele mele mulțumiri pentru participarea tea la acestu rezultat! Dea Domnul ca dupe acestu preludiu să urmeze multe și frumos simoni de asemenea natuă.

In urmă se cetește responsul d-lui Offenheim către d. Hertz, cu data de 1 Noembrie, prin care Offenheim cere o reacție chitanță pentru pățile (sumele) împățite. Mai departe o epistolă de la 23 Decembrie 1868, prin care Offenheim roagă pe d. de Hertz ca se silescă mai departe în privința garantiei pe parcele, într-o altă scrisoare a lui Offenheim către Hertz, se dice: «dorim cu onore și din inimă ca să realizeăm întreprinderea noastră. Domnul român însă ne voru săli ca să ne punem pe tămulu înșelătorie, și pote scołarii voru întrece în acesta pe maestrul Mundus vult decipi, ergo decipiatur. (Lumea voește să fie înșelată, așa daru fie înșelată). Te rogă ca acăstă părere să comunică și domilor români, însă cu nisice expresiuni mai alese.

Sedinta de la 13 Ianuarie.

Grefierul, citindu nisice protocoole în cari se coprindea tratările între concesionarii liniei române și între societatea Lemberg-Cernovitz în privința luării acestei linii, apoi contractul cu banca Anglo-Austriacă în privința pății financiare a acestei linii, precum și protocolul ședinței comitetului de administrare, președintele face următoare observație:

«In acestu protocol se observă că trebuie să se lase în mănu consiliul de administrație o jumătate de milionă de franci, obligaționi de prioritate, ca cu denele să onoreze persone meritorii. — «Ce persone meritorii să fie acestea? (întrebă președintele).

Acusatul: «Mai înainte d'a responde la această întrebare, smi permitu să res-

pundă la o întrebare ce mi-ați pusă eri, asupra unui amănuntu de care nu putem să-mă aducă aminte. Ești amă fostă întrebată ce să facă cu cele 6300 acțiuni ale drumului Lemberg-Cernovitz cărăsă lăsată la dispoziția consiliului de administrație? Acum suntă în poziție să respondă c'aceste acțiuni să lăsată societății pentru formarea unui sindicat și că profitul rezultat d'acă de 49,000 florini se află înregistrat în compturile societății. In ceea ce se atinge de prioritățile de 1/2 milionă, lucrul stă totu așa, cu deosebire numai c'acestă profită alu sindicatului nu reveni în totul soțietății, ci din elu să lăspărtășită și persoanelor meritorii.

Președintele întrebă: "Cără suntă aceste persoane meritorii?

Acuzatul: Parte funcționarii de la noi, parte funcționarii de instituții, cu cari eramă în legătură.

In facia dărău a acestor acte cari dovedesc până la evidența complicitatea Domnului Mavrogheni în scabrosa afacere Offenheim, precum și mituirea ce a luat, complicile și mituitul nu mai potu fi sustrași din facia justiției.

Acei cari voru voi să-lu apere, să-lu acopere, să-lu oprescă a se prezenta în facia firescilor săi judecători; acei cari l'ară mai lăsa se se bucură ne supratu de nimenei în succiunea sea de ministru alu finanțelor, sfidându astă-felă opinionea publică, pe care a esplatatu-o, aceia voru areata că suntă compliciti sej!

Vomă reveni.

Scabrosa afacere Offenheim-Mavrogheni și lungimea importantului articolu Poporul agricol în România de Quintus, lăudu-ne mai totu spațiul diarului, nu putem vorbi așă despre miserabilă stare în care se află drumul de feru Pitești-Vârciorova.

In numărul viitoru insă vomă împlini acăstă lacună.

In Francia, dupe cum amă anunțiatu în unușrul trecutu, criza ministerială a remasă în statu quo prin păstrarea într'unu modu provisoriu a portofoliurilor de către actualiști. Acestu provisoriu, ne spune mai multe diare, n'a fostu decisu de cătu numai ca să se mai calmeze spiritele, și în ușă, să vie la ministeriu ducele de Broglie în combinațiu cu ducele d'Audiffret-Pasquier, care, dupe spusa diareloru *Temps* și *Indépendance belge*, ară fi declarat la unu banchet, unde mai toți cei presinți erau deputați din Centrul stângă, că a aderat cu totlă la politica d-lui de Broglie, și a promisă concursul său ministeriului ce ducele de Broglie va forma spre a înlocui pe celu actualu.

Însă o care ară fi soluția acestei crize ministeriale, nu e mai puțină adevărată că dănsa nu va împedica ca forte în curându să nu vie la ordinea diilei discuția asupra proiectului legilor constituționale. In diferitele reuniri ale diverselor grupe parlamentare, să discută cu multă animație cestiunea de a se sci de către trebue să se voteze urgență, ce neapăratu guvernul are de gându să o ceră pentru legile constituționale. Stânga, Centrul stângă, Centrul dreptă și Estrema dreptă, adică majoritatea Camerei, său pronunciația contra urgenței. Nu se scie până acumă ce rezoluție voru fi luată Estrema stângă și Dreapta moderată.

In Spania regele Alfonso XII a intrat cu triumfă în Madrid în sunetul clopotelor și alu musicelor. Din Madrid dănsul se va duce la armata Nordului.

Depeșă din Spania ne aducă sci de despre mai multe lupte dintre Carlisti și Alphonsisti. Aceste depeșă insă se contradică fără multă. Cele cariste spună că armata guvernului a fostă invinsă; cele guvernamentale, din contra, dică că carlistii au fostă invinsă. O luptă serioasă pare a fi avută locă în apropiere de Bilbao. Dupe spusa Alphonsistilor, trupele guvernului ară fi luată orașul Valmaseda. O depeșă caristă, din contra, dice că colonia inamică a fostă respinsă cu perdeț considerabile.

Nava germană *Nautilus* a ajunsă pe cōstele Spaniei; trupele îmbarcate pe acestu vasă au debărcat și au luată portul Zarauz, respingendu pe carlisti, și cerându-le satisfacție pentru afacerea de la Guetaria, cându Carlistii au trasu focuri asupra vasului meclenburgesu *Gu stavu*.

Tabloul Sântul Antoniu, de Murillo, care a fostă furată din catedrala de la Sevilla, și despre care amă vorbită, a fost găsită. Doi Spanioli voiau să-lu vîndă la New-York. Actualmente tabloul, care a suferit mari stricări, se află în pose siunea consolului spaniolu din New-York.

In numărul trecutu, subtă rubrica *ultime-scir*, amă vorbită despre unu manifestă alu lui don Carlos, și amă promisiuca în numărul acesta să-lu publicăm întrigă. Ne jinemu de promisiune și dănu locă aci acestu actu, subtă titlul de document;

Écălu :

Spanioli !

„Revoluția, care trăsesce din minciuni, căută, proclamându de rege alu Spaniei pe unu membru din familia mea, să se împace cu monarchia și cu legitimitatea. Eu suntă legitimitatea; suntă reprezentantele monarhiei în Spania; și pentru că eu suntă, amă respinsă cu unu dispreț suveranu propunerile pe care revoluționarii din Septembrie cutedă să-mi adreseze înainte de a împlini opera loră de nefastă nelealitate.

„De atunci, revoluția sci că eu nu amă putut să fiu regele său. Capă alu augustei familii a Bourbonilor în Spania, privescă cu o adencă durere latitudinea vîrului mei Alphonso, care, cu neesperienza etășei séle, consimte să fiă instrumentul chiară al acelora cari l'au gonită din patria împreună cu mama sea, însotindu-lu de sarcasme și de ultragă. Cu toțe acestea eu nu protestă; demnitatea armatei mele nu permită altă protestare de cătu acela care va fi aruncată cu o neresistibilă elocință de gura tunurilor noastre. Proclamarea principelui Alphonso, departe de a'mi închide porșile Madridului, din contră sămă deschide calea regenerării patriei noastre multă iubite.

„Nu este în ăadară că unu nouă actu de pretoriaismu lovesce orgoliul poporului spaniolu. Nu este în ăadară că invincibilită mei voluntari suntă armăi. El cari au scută să învingă la Eraul, la Alpiens, la Montejurras, la Castellollit, la Somorrostro, la Abarzuza, la Castillon, la Cordova și la Urninta, voru sci să împedice o nouă insultă mălinimosei noastre Spanii, unu altă scandală Europei civile.

„Chemăd să omoră revoluția în teră noastră, o voiă omoră, și de către dănsa va da o probă de o ferocitate sălbatică, de o impietate nerușinată, și de către se va adăposti și se va ascunde subtă mantia îpocrătă a unei pietăți prefăcute. Spanioli, pre Dumnezeul nostru! pre Spania noastră! vă jură că, fideli sănătățile mele misiuni, voi susține fără pată gloriosul nostru drapel; elu simboliză principiile salvație, cari suntă astă-dă speranța noastră și cari voru fi mâine scăparea noastră.

Dată în cartierul meu regal din Deva, la 6 Ianuariu 1875.

„Carlos.“

In Germania, parlamentul a adoptată, în ședință de la 14 Ianuariu, în prima și a doua citire, tratatul de estădare cu Belgia.

Totu în acăstă ședință a terminată discuția generală a proiectului de lege asupra casatoriei civile. Acestu proiect de lege, care conține 81 de articole, regulează într'unu modu uniformu, numeroase formele esteriore ale casatoriei civile, dără chiară și condiționile intrense pentru validitatea actulu chiară de casatorie.

In acestu proiectă a fostă adoptată mai multe dispoziții fără importanță din Codul Napoleon, și cari dispoziții, introduse în Germania încă din timpul invaziunii lui Bonaparte, suntă încă în vîgoră în unele părți ale Germaniei. Capitolul însă din acestu proiectă, și a numea acela care prevede divorțiul, a fostă rezervată pentru sesiunea viitoră.

Celă care a susținută cu mai multă tăria acestu proiectă, a fostă d. Faustle, ministrul de justiția alu Bavariei. Densul a terminată discursul său, prin aceste memorabile cuvinte: „Noi nu vomă avea pacea, a distu onorabilită ministru, de cătu atunci cându limitele dintre puterea civilă și cea religiosă voru fi trăse definitiv.“

In ședință de la 16 Ianuarie, Parlamentul a trecută la a doua citire a acestu proiectă și a adoptată cele d'antēu 21 paragrafe.

Parlamentul prusianu a fostă deschisă la 16 curinte subtă președintă d-lui Kamphausen, vice-președintele consiliului de ministri.

POPORULU AGRICOLU IN ROMANIA

Se ștă cu toții că principala și unică sorginte, putemă dice, avuților năstre, este agricultura; câmpiele întinse și productive ale României suntă instrumentul esențial prin care ne procurămă cea mai mare parte din bogățiele năstre; cultura loră este principala ocupație a celei mai mari părți din locuitorii acestei frumosă țări. Industria agricolă este singura cu care noști preintempinării necesitățile ce ni se ivescă în societate, și respondemă la toțe cererile ce ni se facă subt masca interesului generalu; industria manufacturieră a căduță cu totul în desuetudine, fiindu constrânsă a recurge la străini, pentru a ne procură obiecte ce le amă putea confecționa și noi; fabricile de industria manufacturieră ce, grația curagiului și patriotismului unor din capitaliști noștri, se înființaseră, au dispărută cea mai mare parte din cauza persecuției guvernului antinational, éru restul prin protecția și încuragiarea vădită ce să a acordat străinilor.

Din nenororire, mica industria ce ne mai remeșe până acumă cătă-va ană, a căduță grația sistemului ce amă adoptat de a îmbrățișa totu ce nu este naționalu ci străinu, astă-felu în cătu astă-ăi ne vindemă productele câmpului, exportămă cerealele năstre și încă cătă-va materiile prime pentru a importa postavuri, mătăsuri străine, diferite lănuři etc. și chiară încălcămintea confectionată în străinătate cu materiale trimise de noi.

Poporul dără, la care agricultura este principala sorginte a avuților séle, trebue a avea toțe privirile așintite în acăstă parte, căci oră ce întreprindere ne reușita pe acestu teren, oră ce perturbării adusă în mersul re-

gulatul alu acestei industrii importante, este de natură a da o lovitură puternică, o sguduitură dintre cele mai eficace întregel societăți de care ne ocupăm; comerțul îl vomă vedea încetându; stagnația se întinde de la o marginie la cea-l-altă; creditul dispare; salariile lucrătorilor se micșoră și miseria nu întârdia a bate la ușile tutelor cetătenilor.

De și acestu mare adevăru este cunoscută nu numai de învețări noștri guvernani, dără chiară de cetățianul celu mai incultu, totuști agricultura la noști nu a'ncetată de a fi isbită în locă de a fi protegătată, éru muncitorii, sdrobiți sub greutatea dizeritelor sarcină enorme, în locă de a li se recompensa laboarea loră imensă, activitatea și zelul cești depună pentru a ne procure elementul celu mai necesară existență năstre diurne. Astfel, în locă de a obține dintr'unu pământu recunoscută ca celu mai fecundu, producția abundente și bine săcătoare, în locă de a vedea poporul nostru prosperu, ducându o viță satisfăcătoare și ne avându a suferi în privința stării séle materiale, nu întâlnimă la fie care pasă de cătu miseria absolută, unu popor ce abia poate trăi rătăcindu dintr'o comună în alta înconjurator și urmărită pestă totu de aceeași tristă și umilă sortă.

Lipsa de activitate, lenea ce caracterisă pe unele popore, nu poate fi nică de cumă causa acestei stării deplorabile; țăraniul nostru este mai activu de cătu ař tutorii națiunilor; deprinsu a luptă cu toțe adversitățile timpului, luptă cu stăruință, muncesc neconținută spre a'ștătine existență, și cu toțe acestea l'u vedemă în miseria, într'o ruină demnă de plânsu. Care să fie ore causa acestei stării deplorabile ce face ca oră ce activitate comercială, oră ce progresul materialu să înceată? Etă cestunea la care ne propunemă a responde în puține cuvinte.

Capitalul este primul element ce face ca producția să fiă mai bună, mai abundantă, și prin urmare mai estină; capitalul măresce cu multă productivitatea naturală a pământului; desvoltă într'enșul materialele fecunde cu cari l'a dotată natura și face ca elu să dea cultivatorului unu fructu echivalentu laboři séle. O țără lipsită de capital, oră cătu de întinse ară fi, oră cătu de multe și vase cāmpii ară avea, producția va fi minimă, nesuficientă chiară indigenilor cari voru fi în imposibilitate de a'ștătine instrumentele ce geniu inventori alu omului descooperă pe fie care și, pentru a'ștătina posibilitatea, a'ștătă mășora asprimea muncel. — Poporul nostru agricol nu are de cătu braciele séle, în adevăru perseverente dără nesuficiente a învininge sdrobitorele dificultăți ce l'apără înainte; unicele séle instrumente suntă plugul pentru care adesea nu are animalele cari să-lu tragă; sapă, grapa etc., cu alte cuvinte aceleași de cari se usa în timpurile cele mai depărtate. Clasei năstre agricole dără, îl lipsesc capitalul, unul din instrumentele indispensabile unei bune și abundente producții; fără capital, elu nu poate avea cele-l-alte instrumente ce suntă necesari și nu ne va procure prin urmare de cătu nisice produc-

te ordinare și scumpe; mașinile de cărți se servă Statele unde capitalele suntu destul de slăbitore, nu potu ajunge până la el; invențiunile omului, nu și falosescu la nimic și muncitorul nostru ardint se află în absolută neputință de a să alege instrumentele cele mai perfecționate, comode și practice de a introduce ameliorațiunile necesarile asupra solului, pentru a să mări productivitatea.

Afără de acestea este sciută că pământurile cele mai fertile suntu cele tari, coperite de înăstăine, pădură etc. și cărți prin urmare reclamă capitale însemnate pentru a se cultiva; dificultăți de asemenea natură, nu se potu învinge de agricultorul nostru cu plugul său, sapa, său imperfecții și primitivile mașine ce ar fi posedându; el este dărui condamnată a să mărgini activitatea sea la pământurile cele mai puținu fertile, dărui mai ușor de cultivat. Agricultorul nostru este astă-sel să constrinsă a se ține pe vechia cale urmată de predecesorii săi, a se abține din necesitate, de a introduce vre o nouă reformă în modul său de cultură, pentru a face ca agricultura noastră să mărgă progresându alătura cu a celor alte State mai înaintate.

Abundența de capitolc a făcută ca din pământul steril și ingratuit al Angliei, să iasă cerealele cele mai multe și bune pentru a se oferi consumatorilor cu prețurile cele mai reduse; ori ce invențiune utilă pentru agricultură să ară face, ori ce mașine ară apare la lumină, poporul englez este celu d'antēu care le imbrăteședă, și amelioră cu perfecțione solul, a căruia cultură merită a fi luată ca normă de către toate statele.

Legiuitorii noștri de la unu timpu încocice, pentru nisice motive puținu seriose, au atacat cu cea mai mare fură clasa care se ocupă cu importanța industriei agricolă, prin măsurile cele mai neumane, a ruinat cu totul pe ne-norocitul cultivator, în dauna întregelui societăți; l'a redusă în scurt timpu în trista stare în care l'u vedem astăzi, ne mai lăsându-i nică chiar obiectele cu cari se serviau la munca câmpului. Restricțiunile cele mai funeste înpuse asupra dreptului de proprietate, au venită încă mai multă să lovească acesta ramură de industrie națională; țaranul, micul proprietar și cultivator nu au facultatea de a dispune dupe placu de produsul labořu său, de a lucra pământul cum crede elu mai nemerit; legi anti-economice ca licența băuturilor spiritose, monopolul tutururilor ect și restrîngu cu multă cercula activității săle, și punu o barieră irațională de a putea produce mult și eficiență. Ecă dărui dispozițiunile patriotice, legile economice ce nisice indivizi cu sentimente străine găsiră cu cale a confectiona pentru descuragiarea progresului și distrugerea agriculturii.

Acesta este una din causele principale cari facă că țaranul nostru, cu totă activitatea sea, să fie în cea mai complectă sărăciu, slabu, galbenu și suferindu de cele mai cumplite bôle, ce l'u decimădă fără cruce; aerul curat și frumosul alăturielor, miroslul imbatătoru și sublimul alăturielor, liniscea cea mărinimosa ce se intinde peste munți, vă și câmpuri,

departe de a să reabilită sănătatea, a să mări forțele slabite, ilu lasă în cele mai mari suferințe, ne putându-și găsi unu adăpostu în timpul țilelor umede și alăturiilor noastre rigurose. Ecă pentru ce acestu popor blându, răbdător, mai puținu pasionatu de cătă ori care, abia și pote ține existența.

Nu este destulă însă se existe capitale abundente, mașine perfecționate, pentru ca agricultura să progresede; trebuie ca cei cără se ocupă cu cultura, să aibă aptitudinea necesară, cunoșințe suficiente, pentru a se putea întrebuița cu succesu acele capitale. „Intre toți industrialiști, — dice economistul francez Passy, — cultivatorii sunt aceia cără au necesitatea de intruni cunoșințele cele mai numerose și variate, de a combina cele mai multe idei și noțiuni în întrebuițarea facultăților de cără disponu.” Noțiuni agronomice, principii pentru întreținerea și nutrirea animalelor, sunt dărui indispensabile unui bunu cultivator; elu trebuie a cunoșce natura pământului său, felul de producție ce să ară conveni mai mult și condițiunile în care ară fi mai puținu expusu adversităților naturei. Instrucționea trebuie a fi cătă mai multă întinsă prin poporul rurală ca și celu urban; printre-însa se lumină spiritul muncitorului, îl ridică moralul alungându-î viile ce să sdruncină sănătatea, ilu învață a dispune în modu raționalu de capitalul său, a se feri de pierderi și a fi prevedătoru.

„Suferințele materiale, neindestularea, — dice distinsul economist Michel Chevalier, — rezultă din imperfecționea instrumentelor de muncă și din imperfecționea acelora cără le întrebuițeză, din lipsa de cultură a spiritului și neabilității degetelor. Cu cătă dărui aceste cause de inferioritate se voru micșora, cu cătă instrumentele cele mai perfecționate se voru înmulții, cu cătă nuoi metode de producție se voru inventa, cu cătă educatiunea va îndrepta nedibacia și ignorația, cu atâtă vomu vedea împuținându-se suferințele materiale. Nu vomu să dicu prin acesta că pământul va deveni unu paradiș terestru și că nu se voru mai vîrsa lacrimi în lumea acesta nică de cumu. Voru curge lacrimi pe pământul pe cătă timpu va fi locuită de omeni, însă în viitoru, miseria materială va face săurgă multă mai puține lacrimi de cătă până acumu.”

Acesta este unu adevăru incontestabil, și cu toate acestea poporul nostru de la țără este cu totul inapoiat, grația acelora cără se credă în dreptă a protege înțunerecul, pentru a să ascunde misericordie și infamie lor; clasa agricolă este incultă și înătără într'o absolută ignorație, și cu toate acestea nică o măsură serioasă nu să luatu până în prezentu a se puncă o stăvili răelu, a se lumina că inculși, alungându-le prejudiciile de cără suntu bântuiri și a opri viațile ce se îmmulțescu din cauza răului traiu și a lipsei. In locu de a se da țaranul scole pentru a l'u moralisa prin instrucțione, i se oferă temnițe infecte; în locu de a l'u înveța să și exerce drepturile recunoscute prin legile existente, ce l'u punu la adăpostul oră cării violinie și atacu, se conduce înconjurator și împinsu de bâte la

la urnele electorale pentru a să a-rena și a l'u convinge că acesta se numesce ordine publică, moralitate! Recoltele din urmă ca și a cătoruva anu trecuți au fostu, dupe cumu scimă cu toții, mai multă rele, astfelu că cultivatorii nu au putut scôte pe alocarea nici cheltuelile chiaru; poporul strigă că nu are ce mâncă, nu să-a mai rămasă nici semințe pentru recolta viitoru, care este amenințată, și cu toate acestea marii noștri politici, cără se făleşcă cu strălucita stare actuală a ferei, să aruncă nuoi imposite pentru a să agrava și mai multă miseria.

Securitatea contribue încă multă la perfecționarea agriculturii și ameliorarea stării materiale a muncitorilor. Cându acestu elementu lipsesc, cându nesiguranță există în societate, ori ce ramură de activitate și chiar comerțul rămanu în stagnație; totu muncitorul își va expune cu multă anevoie căpitalele, va introduce cătă mai puține ameliorațiuni în timpul de desordine, temându-se ca nu cumva violatorii proprietății, protegiați de cei puternici, să vie a să răpi drepturile, rezultatul lungi săle laboře. Oră de căte alte avantaje va fi inconjurată cultura câmpului, totu ea nu va fi favorabilă progresului materialu alături populației, decă garanția proprietății valipsi. „Toți căleitori, — dice D-lu Thiers, au fostu isbiți de starea de amărăire, de miseria și usură cumplită în care se află țările unde proprietatea nu este în destul de garantată. Duceți-vă în Orient, unde despotismul se dice unicul proprietar, său decă preferiți să lămu Evul mediul, și vomu găsi prețindeni aceleași caractere: pământul ne glesu pentru că e prada cea mai expusă avidității tiraniei și rezervă sclavilor cără nu potu a să alege profesiunea lor, etc. Astă-dăi dărui, cându în Stalul nostru nu există nici o siguranță, cându averile noastre suntu expuse lăcomiei și pasiunii celoru puternici și proseliților lor, cându agenții administrativi au curagiul a ne viola drepturile și persoana, fără a fi pedepsiți, mai trebuie ore a ne mira vădendu capitalele existente retrase din circulație, eră vasele noastre cămpii lăsate în starea lor naturală, acoperite de erbură ce nu ne procură nici unu avantaj? Evident că nu!

In facia acestei stări deplorabile dărui, înlesnită pretinșii represențăi ai națiunii formarea capitalelor, întinderea instrucționei său luată vre o măsură pentru a încuraja industriile manufacturiere și agricole în țără noastră, storsă de totu sucul său în mâinile străinilor? Cugetat-ău domnul Ministerul unu moment măcaru că trebuia a facilita, celu puținu pentru interesul generalu, transmisionea proprietăților din mâinile celoru lipsiți de capitalu său capacitate, în ale acelora ce le ar putea face mai productive? Nu, niciunu din toate acestea. Domnul deputat așa bine voitu a lua măsură cu totul contrari principiilor economice, dispozițiunile cari precipită mai mult decădereua noastră industrială și prin urmare ruina materială; astfelu ne-a oferită legea timbrulu și înregistrarei, cari prescrie taxe enorme cându este vorba de a se transmită unu dreptu de proprietate.

Cându daru ne vedem în acesta poziție precară, trebuie a ne mai

plâng că orașele și satele noastre sunt depopulate, că nu avem destule brațe pentru a ne cultiva pământul? Nu. Miseria noastră provine din cauzele ce amu espusă mai susu, eră nu din lipsa de brațe; populaționea descrește cu cătă miseria se măresce în popor; nu trebuie der a lua efectul drăptu cauză. Depopularea decurge din înmulțirea vițelor și a răului traiu alăturiilor; ea este efectul miseriei care s'ar mări încă mai multă deca amu avea nefericirea a vedea populaționea înmulțindu-se fără a i se ameliora și alimentaționea sea.

Ecă o cestiune dintre cele mai seriose, o cestiune de viață pentru țără noastră și care amu dorise preocupe mai seriosu pe D-nii Deputați și Senatori. A mai rămâne pe acestu tărâmă în aceiaștare ca până acumu, este a merge cu toții în siguranță și fără piedici spre unu abis profund și înțeneiosu.

Quintus.

A V I S U

Suntu rugați domnii Abonați și corespondenți să bine voescă a ne înainta banii pentru abonamentele ce dătoresu, și d. Corespondenți pentru vîndarea ce au făcută cu numărul spre a nu se întrerupe trimiterea țiarului, totu o dată suntu rugați și domnii ce voescă a se abona ca de o dată cu cererea țiarului să înainteze și banii pentru cătă timpu se voru abona, căci amintiru va fi refusată cererea.

Administrația.

ATENEULU ROMANU

D. Em. Michăescu Porumbaru va vorbi Joil, 9 Ianuarie, 8 ore séra, despre istoria Congresului din Paris, în ce privesc pe România.

Bioului Atheneulu.

SPECTACOLE

Joi la 9 Ianuarie 1875
Teatrul celu mare. Artișii asociați voru juca piesele: Tuzu corsătorul și Haimana.

Teatrul-Circu, Compania dramatică dirigiată de M. Pascaly, va juca piesa: Copiii Negurilor, dramă în cinci acte.

Sala Bosel: Baluri Mascate în toate Joui și Duminicile.

ANUNCIU

Polonesu din Bucuresc, rögă pe amicii causei lor a asista la celebrarea Oficiului divinu, ce va avea locu în șiu de 10, Ianuarie, la ora 10 a. c. în Biserica Bărăția pentru căduții în lupta cu oprișorii loru în anul 1863.

DOCTOR IN ABSENTIA

Personele ce dorescă a obține fără a se strămuta, titlul și diploma de doctoru sau de bacalaureu, fie în medicină, în științe, în literă, în theologie, în philosophie, în dreptu sau în muzică, se potu adresa la Medicus, 46, rue du Roi, Jersey (Anglia).

CU PREMIE LA EXPOZIȚIUNEA UNIVERSALĂ

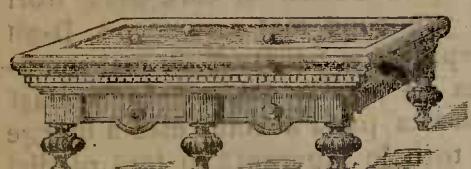
CELU MAI MARE

Depou de Billarde

100 BILLRDE

împreună cu toate așa
partamentelelor se
atâa neconvenită în
depoului subsemnatului.
Mai vîrstosu
mi permisă a atrage
atenția la „Man-
danelele mele de
Expoziție Universa-
lă” și la Închide-
rea de gaură pen-
tru Jocuri de Caram-
bol. Garanția pentru durata de 10 ani și forța ne-
chimbătă a mandanelelor.

ESTABLISSEMENT DE 1807.

OH. KNILL fabricantă de Billarde și
Tacuri.

Viena, IX. Rossau, Rothe Löwengasse 7 și 5.

R. DITMAR

VIENA.

CEA MAI ÎNTEIA și MAI
MARE

FABRICA de LAMPE

și
OBIECTE de METAL

DEPOSITU

Stadt Weihburgasse Nr. 3.

GALATZI.

GIAMURI se comisionă cu
condiții foarte a-
vantajoase de H.
Wartha,

BOGATU ASORTIMENT

DE

K. A. N E P P E

DE MASĂ, DE PERETE și DE
SALON, LUMINA DE

PETROLIU și ULEIU

MAI SOLIDĂ CONSTRUCȚIUNE
și MAI EFTINU DE CÂTU
TOTI CONCURENTII.

FABRICA

Landstrasse Erdbergerstrasse Nr.

Agentul pentru Moldova

J. M. Frankl

Representante de comerț, Stra-
da Academiei Nr. 25.NB. Prețuri corente și detalii
se dau gratis.CHOCOLATA
DELA COMPANIA GENEVEZA
[HELVETIA]

Usină modelă—Sistem nou.—
Produsele garantate, curăță din
zahăr și Cacao, superioare altor
fabricații.

Acăstă casă este reprezen-
tată pentru România de

H. WARTHA

Reprezentant de Comerț,
Strada Academiei Nr. 25.

De vîndare Casele mici
de bună voe
chiar de acuma dupe strada Mihai
Voda și Izvor No. 15 și de în-
chiriată de la sf. George doritoru
se voru adresa strada Mihai Vodă
No. 80.

R. Andreescu.

MERSUL TRENUILOR IN ROMANIA

Bucuresci-Galați-Roman, cu linie la laterală Bucuresci-Pitești și Tecuci-Berlad, Bucuresci-Giurgiu

Kil. m.	Bucuresci-Galați-Roman	Tren. Accelerate	Tren. Peșoane	Kilom.	Roma-Galați Bucuresci	Tr. acelerat	Tr. de mixte	Kilom.	Bucuresci-Pitești și vice-versa.	Trains de voya.	Tren. mixte
10	București	Plec	7.10s.	9.00d.	22 Roman.	Plec	8.55s.	12.30a.	București	Pléc.	7.45d.
60	Ploiești	Sose	8.40	10.58	42 Bacău.	Sos.	9.59	1.50	Titu	Sos.	8.58
		Plec	8.58	11.13		Plec	10.06	2.00		Pléc.	9.08
129	Buzău	Sose	16.48	1.33	146 Tecuci	Sos.	12.48	5.26	Găești	Sos.	9.40
		Plec	11.04	2.00		Plec	12.55	5.40		Pléc.	9.56
207	Brăila	S. d.	1.42	5.08	237 Galați	S. 8.86n.	—	8.48	Pitești	Sos.	10.05
		P.	6.40	1.52		P.	—	8.30d.		Pléc.	5.00s.
250	Galați	S. n.	—	6.80	239 Brăila	S. 9.01s.	3.30	9.48	Găești	Sos.	—
269	Galați	P.	1.89	—		P.	—	3.14	Pléc.	Pléc.	—
260	Tecuci	Sosit	4.26	10.52	339 Buzău	Sos.	6.18d.	1.01	Titu	Pléc.	5.00s.
290		Porn	4.3	11.12		Plec	6.35	1.34		Tecuci	7.58
256	Bacău	Sosit	7.18	2.14	408 Ploiești	Sos.	8.25	3.49		Bărlad	6.05
380		Porn	7.27	2.15		Plec	8.36	4.02			8.13
418	Roman	Sosit	8.31d	4.10s.	563 București	Sos.	10.06	6.00		Bărlad	8.55

Observații. Cifrele compacte sunt pentru trenuri de noapte, adică de la 6 ore sără. Înțără la 5 ore 59 minute dimineață. Trenurile accelerate au numai vagone de clasa 1 și 2. Trenurile cele-lalte au toate 3 clase de vagone. Trenurile accelerate transportă persoane numai între stațiunile une de est indicată timpul plecării. La cele-alte stații nu se opresc.

CORESPUNDE CU VIENA.

Bucuresci-Giurgiu și vice-versa

NOTĂ. Trenul No. 1, corespunde Lunii Martii și Vineri cu vaporele de postă. Trenul No. 3, corespunde Sâmbătă și Miercuri cu vaporele accelerare.

De la Bucuresci la Viena 46 ore 10 min. și de la Galați la Viena 38 ore 57 minute. De la Viena la Bucuresci 47 ore 31 min. și de la Viena la Galați 40 ore 18 minute.

ADEVERATĂ LICORE BENEDICTINE
DE LA MONASTIREA DE LA FECAMP

AVISU

Recumita Licore BENEDICTINE atâtă d'apreñtă de publicu, este obiectul unor numerose imitaționi din cari cele mai multe provin din străinătate.

Ca se punem pe consumătorii cari voiescă se bă unu produs curat aleș și esențial hygienicu, în stare d'a se feri de contrafaceri detectabile la gustu și vătămăre sănătății, dămă aci modelul exactu alu butilcei acoperită cu sigilie și etichetele ADEVERATEI LICORE BENEDICTINE.

Observație importantă

Recomandăm cu dinadinsul publicului se cără totu de una aci însemnată etichetă, pusă înjosul tutoru butilcelor, de la 1 oct. 1872, s'avendu semnătura

Depositi generalu : A. LEGRAND AINÉ, la Fécamp (Francia).

la BUCUREȘTI la DD. J. ATHANASIU et J. KLEÉ negocianți.

N. B. In timpu de epidemie, Benedictina este unu preservativu sigur contra cholericu; unu mare număr de celebrități medicale au datu atestările celle mai formale.

VERITABLE LIQUEUR BENEDICTINE
Fabricu de France et à Fécamp.

L

A. LEGRAND AINÉ

J

A. LEGRAND AIN